

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/968 НА КОМИСИЯТА**от 30 април 2018 година****за допълнение на Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на оценките на риска във връзка с инвазивните чужди видове**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 Комисията прие списък на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза („списъкът на Съюза“), който редовно се актуализира. Необходима предпоставка за включването на нов вид в списъка на Съюза е извършването на оценка на риска съгласно член 5 от посочения регламент („оценката на риска“). В член 5, параграф 1, букви а)—з) от Регламент (ЕС) № 1143/2014 се определят общите елементи, които следва да се вземат предвид при оценката на риска („общите елементи“).
- (2) В съответствие с член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 държавите членки могат да подават искания за включване на инвазивни чужди видове в списъка на Съюза. Тези искания се придружават от оценка на риска. Вече съществуват няколко метода и протокола за извършване на оценката на риска, като те се използват и зачитат в рамките на научната общност в областта на биологичните инвазии. Тези методи и протоколи следва да са с призната стойност и научна издържаност. В интерес на ефективното използване на съществуващите знания, за целите на оценката на риска следва да бъде приет всеки метод или протокол, който включва общите елементи. Въпреки това, за да се гарантира, че всички видове решения относно включването на видове в списъка се основават на оценки на риска с подобно високо качество и издържаност, и за да се предоставят насоки на оценяващите риска относно методите за гарантиране, че общите елементи са подобаващо отчетени, е необходимо да се осигури подробно описание на общите елементи, както и методика, която да бъде прилагана при оценката на риска и на която съответстват съществуващите методи и протоколи.
- (3) За да може оценката на риска да спомогне за вземането на решения на равнището на Съюза, тя следва да бъде от значение за Съюза като цяло, с изключение на най-отдалечените региони („зоната на оценката на риска“).
- (4) За да може оценката на риска да осигури издържана научна основа и солидни доказателства, върху които да се основе вземането на решения, цялата информация в нея, включително по отношение на способността на даден вид да се установи и разпространи в околната среда съгласно член 4, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 1143/2014, следва да бъде подкрепена от най-добрите налични научни данни. Този аспект следва да бъде разгледан в методиката, прилагана при оценката на риска.
- (5) Инвазивните чужди видове представляват сериозна заплаха за околната среда, но не всеки вид е еднакво добре проучен. Когато даден вид не присъства в зоната на оценката на риска или числеността му в тази зона е ограничена, е възможно данните за този вид да липсват или да са непълни. Докато се придобие пълна информация, видът може вече да е въведен или разпространен в зоната на оценката на риска. Поради това оценката на риска следва да бъде в състояние да отчита както липсата на данни и информация, така и високата степен на несигурност по отношение на последиците от въвеждане или разпространение на съответния вид.
- (6) За да може оценката на риска да осигури надеждна основа за вземането на решения, тя следва да подлежи на строг контрол на качеството,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Прилагане на общите елементи

Подробно описание на прилагането на общите елементи, посочени в член 5, параграф 1, букви а)—з) от Регламент (ЕС) № 1143/2014 („общите елементи“), се съдържа в приложението към настоящия регламент.

⁽¹⁾ OVL 317, 4.11.2014 г., стр. 35.

Член 2

Методика, прилагана при оценката на риска

1. Оценката на риска трябва да включва общите елементи, посочени в приложението към настоящия регламент, и да е в съответствие с методиката, определена в настоящия член. Оценката на риска може да се основава на всеки протокол или метод, при условие че са изпълнени всички изисквания, установени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) № 1143/2014.
2. Оценката на риска трябва да обхваща територията на Съюза, с изключение на най-отдалечените региони („зоната на оценката на риска“).
3. Оценката на риска трябва да се основава на най-надеждната налична научна информация, включително на най-актуалните резултати от международните научни изследвания, подкрепени с препратки към рецензирани научни публикации. Когато няма рецензирани научни публикации или когато предоставената в тях информация е недостатъчна, или с цел да се допълни събраната информация, научните доказателства могат да включват и други публикации, експертни мнения, събрана от органите на държавите членки информация, официални уведомления и информация от бази данни, включително информация, събрана от гражданската наука. Всички източници трябва да бъдат отбелязани и да са посочени референтните им данни.
4. Използваният метод или протокол трябва да позволява извършване на оценката на риска дори когато липсва информация за определен вид или когато тази информация е недостатъчна. Евантуалната липса на такава информация трябва да бъде посочена изрично в оценката на риска, така че нито един въпрос в оценката да не остане без отговор.
5. Към всеки даден в оценката на риска отговор се прилага оценка на степента на неопределеността или гаранционната вероятност, което отразява възможността информацията, необходима за отговора, да не е налична или да е недостатъчна, или факта, че наличните доказателства са противоречиви. Оценката на степента на неопределеността или гаранционната вероятност, приложена към даден отговор, трябва да се основава на документиран метод или протокол. Оценката на риска трябва да включва препратка към този документиран метод или протокол.
6. Оценката на риска трябва да включва резюме на различните компоненти, от които се състои, както и ясно и последователно формулирано общо заключение.
7. Оценката на риска трябва задължително да обхваща процедура за контрол на качеството, която съдържа най-малко преглед на оценката на риска от двама независими оценяващи. Описанието на тази процедура трябва да е включено в оценката на риска.
8. Авторът(ите) на оценката на риска и рецензентите трябва да са независими един от друг и да притежават съответните експертни познания.
9. Авторът(ите) на оценката на риска и оценителите, извършващи партньорската оценка, не могат да принадлежат към една и съща институция.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 30 април 2018 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ

Подробно описание на общите елементи

Общи елементи	Подробно описание
<p>Член 5, параграф 1, буква а) — описание на вида с неговата таксономична идентичност, неговата хронология и неговия естествен и потенциален ареал</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Описанието на вида трябва да предоставя достатъчно информация, за да се гарантира, че идентичността на вида може е ясна, без да е необходимо да се използват допълнителни документи. 2) Обхватът на оценката на риска трябва да е ясно очертан. Въпреки че по принцип следва да се изготви отделна оценка на риска за всеки вид, може да има случаи, когато е оправдано да се изготви една оценка на риска, обхващаща повече от един вид (например видове, които принадлежат към един и същи род и имат сравними или идентични характеристики и въздействие). Трябва ясно да се посочи дали оценката на риска обхваща повече от един вид, или изключва или включва само определени подвидове, по-нисши таксони, хибриди, сортове или породи (и ако е така, кои подвидове, по-нисши таксони, хибриди, сортове или породи). Всеки такъв избор трябва да бъде надлежно обоснован. 3) Описанието на таксономичната идентичност на вида включва всеки от следните елементи: <ul style="list-style-type: none"> — таксономично семейство, разред и клас, към които принадлежи видът; — настоящо научно наименование на вида и автор на това наименование; — списък на най-често срещаните синоними на настоящото научно наименование; — наименования, използвани в търговията; — списък на най-често срещаните подвидове, по-нисши таксони, хибриди, сортове или породи; — информация за наличието на други видове, които са много сходни на вид: <ul style="list-style-type: none"> — други чужди видове със сходни инвазивни характеристики, които да бъдат избягвани като заместващи видове (в такъв случай може да се обмисли изготвянето на обща оценка на риска за повече от един вид — вж. точка 2); — други чужди видове без сходни инвазивни характеристики, които биха могли да се използват като потенциални заместващи видове; — местни видове, за да се избегне тяхното погрешно идентифициране и преръщането им в обект на мерки. 4) Описанието на историята на видовете трябва да съдържа историята на инвазията на вида, включително информация за държавите, в които вече е установена такава инвазия (в зоната на оценката на риска и другаде, ако е уместно), и да посочва графика на първите наблюдения, установяването и разпространението. 5) В описанието на естествения и потенциалния ареал на вида трябва да се посочи континентът или частта от континента, климатичната зона и местообитанието, в които видът се среща в природата. Ако е приложимо, следва да бъде посочено дали видът може да се разпространи естествено в зоната на оценката на риска.
<p>Член 5, параграф 1, буква б) — описание на неговите модели и динамика на възпроизвеждане и разпространение, включително оценка дали са налице условията на околната среда, необходими за възпроизвеждането и разпространението на вида</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Описанията на моделите на възпроизвеждане и разпространение трябва да включват елементи на жизнения цикъл и поведенческите характеристики на вида, които могат да обяснят неговата способност за установяване и разпространение, като например стратегия за възпроизводство или растеж, способност за разпространение, продължителност на живота, екологични и климатични изисквания, специални или общи характеристики и друга налична информация от значение. 2) Описанието на моделите и динамиката на възпроизвеждане трябва да включва всеки от следните елементи: <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на механизмите на възпроизвеждане на вида;

Общи елементи	Подробно описание
	<ul style="list-style-type: none"> — оценка на това дали в зоната на оценката на риска съществуват подходящи за възпроизвеждането на вида условия на околната среда; — указание за натиска от пропагулите на вида (например брой гамети, семена, яйца или пропагули, брой репродуктивни цикли годишно) за всеки от тези механизми на възпроизвеждане по отношение на условията на околната среда в зоната на оценката на риска. <p>3) Описанието на моделите и динамиката на разпространение трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на механизмите на разпространение на вида; — оценка на това дали в зоната на оценката на риска съществуват подходящи за разпространението на вида условия на околната среда; — указание за процента на всеки от тези механизми на разпространение по отношение на условията на околната среда в зоната на оценката на риска.
<p>Член 5, параграф 1, буква в) — описание на потенциалните пътища за въвеждане и разпространение на вида, преднамерено и непреднамерено, включително, когато е от значение, видовете изделия, с които обикновено се свързва видът</p>	<p>1) Трябва да бъдат разгледани всички възможни пътища за въвеждане и за разпространение. Като основа се използва класификацията на пътищата, разработена от Конвенцията за биологичното разнообразие ⁽¹⁾.</p> <p>2) Описанието на пътищата за преднамерено въвеждане трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на пътищата с посочване на тяхната значимост и свързаните с тях рискове (например основаната на тези пътища вероятност от въвеждане в зоната на оценката на риска; вероятността от оцеляване, възпроизвеждане или друго увеличаване на числеността на екземплярите по време на тяхното транспортиране и съхранение; способността на екземплярите да преминат от тези пътища към подходящи местообитания или гостоприемници) и вероятността от такова преминаване, включително, когато е възможно, подробности относно конкретните начални и крайни точки на пътищата; — указание за натиска от пропагулите (например приблизителният обем или брой на екземплярите или честотата на преминаване по тези пътища), включително вероятността от повторна инвазия след ликвидиране. <p>3) Описанието на пътища за непреднамерено въвеждане трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на пътищата с посочване на тяхната значимост и свързаните с тях рискове (например основаната на тези пътища вероятност от въвеждане в зоната на оценката на риска; вероятността от оцеляване, възпроизвеждане или друго увеличаване на числеността на екземплярите по време на тяхното транспортиране и съхранение; вероятността пунктът на влизане да не бъде открит; способността на екземплярите да преминат от тези пътища към подходящи местообитания или гостоприемници) и вероятността от такова преминаване, включително, когато е възможно, подробности относно конкретните начални и крайни точки на пътищата; — указание за натиска от пропагулите (например приблизителният обем или брой на екземплярите или честотата на преминаване по тези пътища), включително вероятността от повторна инвазия след ликвидиране. <p>4) Описанието на стоките, с които обикновено се свързва въвеждането на вида, трябва да включва списък и описание на стоките с посочване на свързаните с тях рискове (например обема на търговския поток, вероятността стоката да е заразена или да служи като преносител).</p>

⁽¹⁾ UNEP/CBD/SBSTTA/18/9/Add.1. — Препратките към класификацията на пътищата, разработена от Конвенцията за биологичното разнообразие, се считат за препратки към последната изменена версия на посочената класификация.

Общи елементи	Подробно описание
	<p>5) Описанието на пътищата за преднамерено разпространение трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на пътищата с посочване на тяхната значимост и свързаните с тях рискове (например основаната на тези пътища вероятност от разпространение в зоната на оценката на риска; вероятността от оцеляване, възпроизвеждане или друго увеличаване на числеността на екземплярите по време на тяхното транспортиране и съхранение; способността на екземплярите да преминат от тези пътища към подходящи местообитания или гостоприемници) и вероятността от такова преминаване, включително, когато е възможно, подробности относно конкретните начални и крайни точки на пътищата; — указание за натиска от пропагулите (например приблизителният обем или брой на екземплярите или честотата на преминаване по тези пътища), включително вероятността от повторна инвазия след ликвидиране. <p>6) Описанието на пътища за непреднамерено разпространение трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък и описание на пътищата с посочване на тяхната значимост и свързаните с тях рискове (например основаната на тези пътища вероятност от разпространение в зоната на оценката на риска; вероятността от оцеляване, възпроизвеждане или друго увеличаване на числеността на екземплярите по време на тяхното транспортиране и съхранение; лекота на откриването; способността на екземплярите да преминат от тези пътища към подходящи местообитания или гостоприемници) и вероятността от такова преминаване, включително, когато е възможно, подробности относно конкретните начални и крайни точки на пътищата; — указание за натиска от пропагулите (например приблизителният обем или брой на екземплярите или честотата на преминаване по тези пътища), включително вероятността от повторна инвазия след ликвидиране. <p>7) Описанието на стоките, с която обикновено се свързва разпространението на вида, включва списък и описание на стоките с посочване на свързаните с тях рискове (например обема на търговията; вероятността стоката да е заразени или да служи като преносител).</p>
<p>Член 5, параграф 1, буква г) — задълбочена оценка на риска от въвеждане, установяване и разпространение в съответните биогеографски региони при съществуващите условия и в предвидените условия, свързани с изменението на климата;</p>	<p>1) Задълбочената оценка трябва да предоставя информация за рисковете от въвеждането на даден вид в съответните биогеографски региони в рамките на зоната на оценката на риска, от установяването и разпространението му там, като се обяснява как предвидимите условия, свързани с изменението на климата, ще окажат влияние върху тези рискове.</p> <p>2) Не е необходимо задълбочената оценка на тези рискове да включва пълен набор от симулации въз основа на различните сценарии за изменението на климата — достатъчно е да се предостави оценка за вероятното въвеждане, установяване и разпространение в рамките на средносрочен период (например 30—50 години) с ясно обяснение на предположенията.</p> <p>3) Посочените в точка 1 рискове могат например да бъдат описани с понятия като „вероятност“ или „дял“.</p>
<p>Член 5, параграф 1, буква д) — описание на съществуващото разпределение на вида, включително дали видът вече присъства на територията на Съюза или в съседните държави, и прогноза за вероятното му бъдещо разпространение</p>	<p>1) Описанието на сегашното разпределение в зоната на оценката на риска или в съседните държави трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък на биогеографските региони или морските подрегиони в зоната на оценката на риска, в които видът се среща и в които се е установил; — актуалното състояние на установяване на вида във всяка държава членка и, когато е уместно, в съседните държави.

Общи елементи	Подробно описание
	<p>2) Прогнозата за вероятното бъдещо разпространение в зоната на оценката на риска или в съседните държави трябва да включва всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — списък на биогеографските региони или морските подрегиони в зоната на оценката на риска, в които видът би могъл за се установи, по-специално при предвидими условия, свързани с изменението на климата; — списък на държавите членки и, когато е уместно, съседните държави, в които видът би могъл за се установи, по-специално при предвидими условия, свързани с изменението на климата.
<p>Член 5, параграф 1, буква е) — описание на неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, включително върху местните видове, защитените обекти и застрашените местообитания, както и върху човешкото здраве, безопасността и икономиката, включително оценка на потенциала за бъдещо въздействие предвид наличните научни знания</p>	<p>1) В описанието трябва да се прави разграничение между известното въздействие и потенциала за бъдещо въздействие върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги. Трябва да се опише известното въздействие по отношение на зоната на оценката на риска и, ако е уместно, по отношение на трети държави (на пример с подобни екологични и климатични условия). Трябва да се извърши оценка на потенциала за бъдещо въздействие само по отношение на зоната на оценката на риска.</p> <p>2) Описанието на известното въздействие и оценката на потенциала за бъдещо въздействие трябва да се основават на най-добрите налични количествени или качествени доказателства. Степента на въздействието трябва да се оценява по точкова система или да се класифицира по друг начин. Използваната система за измерване или класификация на въздействието трябва да съдържа препратка към публикацията, на която се основава.</p> <p>3) При описанието на известното въздействие и оценката на потенциала за бъдещо въздействие върху биологичното разнообразие трябва да бъде взет предвид всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — различните биогеографски региони или морски подрегиони, в които видът би могъл да се установи; — засегнатите местни видове, включително видовете от Червената книга и видовете, посочени в приложенията към Директива 92/43/ЕИО на Съвета ⁽²⁾, както и видовете, които попадат в обхвата на Директива № 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾; — засегнатите местообитания, включително местообитанията от Червената книга и местообитанията, посочени в приложенията към Директива 92/43/ЕИО; — засегнатите защитени територии; — засегнатите химични, физични или структурни характеристики на екосистемите и тяхното функциониране; — засегнатото екологично състояние на водните екосистеми или засегнатото състояние на околната среда на морските води. <p>4) При описанието на известното въздействие и оценката на потенциала за бъдещо въздействие върху биологичното разнообразие трябва да бъде взет предвид всеки от следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> — материалните услуги; — регулиращите услуги; — културните услуги. <p>5) Описанието на известното въздействие и оценката на потенциала за бъдещо въздействие върху човешкото здраве, безопасността и икономиката трябва да включва, ако е уместно, информацията относно следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> — заболявания, алергии или други болестни състояния при хората, които могат да се дължат — пряко или непряко — на даден вид; — щети, причинени пряко или непряко от даден вид, с последици за безопасността на хората, имуществото или инфраструктурата; — пряко или непряко смущаване на икономическа или социална дейност или други последици за тези дейности поради наличието на даден вид.

⁽²⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁽³⁾ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

Общи елементи	Подробно описание
<p>Член 5, параграф 1, буква ж) — оценка на потенциалната стойност на щетите</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) В оценката (в парично или друго изражение) на потенциалната стойност на щетите върху биологичното разнообразие и екосистемните услуги тази стойност трябва да се опише в количествено и/или качествено изражение в зависимост от наличната информация. Ако наличната информация не е достатъчна за оценка на стойността за цялата зона на оценката на риска, трябва да се използват качествени данни или различни проучвания на конкретни случаи от целия Съюз или трети държави, ако има такива. 2) В оценката (в парично или друго изражение) на потенциалната стойност на щетите върху човешкото здраве, безопасността и икономиката тази стойност трябва да се опише в количествено и/или качествено изражение в зависимост от наличната информация. Ако наличната информация не е достатъчна за оценка на стойността за цялата зона на оценката на риска, трябва да се използват качествени данни или различни проучвания на конкретни случаи от целия Съюз или трети държави, ако има такива.
<p>Член 5, параграф 1, буква з) — описание на известните приложения на вида и на социалните и икономическите ползи от тези приложения</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Описанието на известните приложения на вида трябва да включва списък и описание на известните приложения в Съюза и, ако е уместно, извън него. 2) Описанието на социалните и икономическите ползи от известните приложения на вида трябва да включва описание на екологичното, социалното и икономическото значение на всяко от тези приложения и посочване на асоциираните бенефициери — в количествено и/или качествено изражение в зависимост от наличната информация. Ако наличната информация не е достатъчна за описването на тези ползи за цялата зона на оценката на риска, трябва да се използват качествени данни или различни проучвания на конкретни случаи от целия Съюз или трети държави, ако има такива.